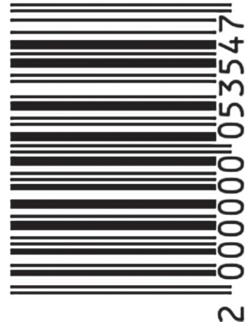

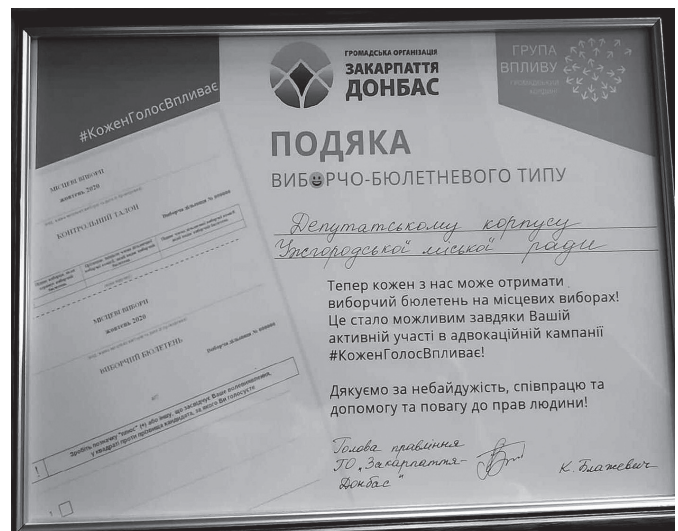
УЖГОРОД

МІСЬКІ ДЕПУТАТИ УХВАЛИЛИ НИЗКУ ПРОГРАМ,

ВАЖЛИВИХ ДЛЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МІСТА

Перед початком роботи чергової XLIV сесії Ужгородської міської ради, яка відбулася 13 лютого, голова правління громадської організації «Закарпаття – Донбас» Анжела Бабкіна, вручаючи міському голові подяку депутатському корпусу Ужгородської міської ради, висловила вдячність і Богданові Андрієву, і всім депутатам міськради за те, що першими в Україні підтримали питання права голосу переселенців на місцевих виборах і зробили все можливе, аби вони мали це право.

На пропозицію міського голови першим питанням розглянули проєкт рішення щодо переліку об'єктів комунальної власності, які підлягають приватизації у 2020 році, – про вбудовані приміщення на вулиці Керченській, 7.

Богдан Андрієв роз'яснив присутнім на сесії мешканцям цього будинку, що питання мало бути внесені і розглянуті на сесії, оскільки це адміністративна послуга. Запевнив ужгородців, що міська влада на їхньому боці.

За підсумками голосування проєкт рішення не був підтриманий, приміщення не приватизують.

Міські обранці ухвалили рішення

«Про реалізацію проєкту міжнародної технічної допомоги «Розвиток транскордонної культури: відреставровані театри міст Сату-Маре та Ужгорода».

Депутати проголосували за те, щоб виконавчий комітет Ужгородської міської ради, як партнер проєкту, забезпечив належне виконання цього грантового проєкту в партнерстві з міською радою Сату-Маре (Румунія). Підтримано виділення для співфінансування 7 тисяч 400 євро, що становить 0,74% від загального бюджету проєкту, і коштів на будь-які інші необхідні витрати для його реалізації.

Закінчення на стор. 7.

ВИКОНКОМ: УХВАЛИЛИ ЗАКРІПЛЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗА ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ МІСТА

На початку чергового засідання, що відбулося цієї середи, члени виконавчого комітету Ужгородської міської ради погодили Програму розвитку і вдосконалення цивільного захисту в Ужгороді на 2020–2024 роки.

Метою Програми є забезпечення державної політики щодо запобігання надзвичайним ситуаціям, щодо ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру й окремих їх наслідків, проведення пошукових, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, визначення шляхів удосконалення системи забезпечення техногенної і природної безпеки в Ужгороді та організаційних засад її функціонування, зміцнення технічної і ресурсної бази, створення безпечних умов для відпочинку населення міста, недопущення загибелі під час надзвичайних ситуацій та подій, що дозволить у повному обсязі виконати завдання, пов'язані з рятуванням людей і збереженням довкілля.

Фінансування програми на 2020 рік передбачене в розмірі 19 мільйонів 996 тисяч гривень. Документ розглянуть ще на сесії міської ради.

Погодили на засіданні виконкому і Програму підтримки Державної установи «Закарпатська установа державної пожежної охорони (№ 9)» на 2020 рік. Документ також мають розглянути на сесії міської ради.

Програма передбачає забезпечення належними матеріально-побутовими умовами осіб, узятих під варту, засуджених; проведення поточних ремонтних робіт у камерних приміщеннях, де утримуються жінки та неповнолітні, а також особи, засуджені до довічного позбавлення волі; забезпечення енергоефективності камерних приміщень; приведення умов тримання ув'язнених і засуджених у відповідність до Євро-

пейських пенітенціарних правил тощо. Фінансування з міського бюджету передбачене в розмірі 500 тисяч гривень.

Члени виконкому ухвалили Програму підтримки обдарованої молоді міста Ужгорода на 2020–2022 роки, з подальшим затвердженням її на сесії міської ради. На її реалізацію у 2020 році передбачено 550 тисяч гривень.

Завданнями програми є, зокрема: фінансова підтримка обдарованої молоді через виплату одноразових премій Ужгородської міської ради призерам III етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт МАН, IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад і вчителям, що їх підготували;

фінансова підтримка обдарованої молоді через надання Гранту Міського голови обдарованим учням і педагогічним працівникам для участі в заходах із міжнародної співпраці у вигляді освітньої поїздки до однієї з країн ЄС;

придбання цінних подарунків для нагородження переможців фінальних етапів конкурсів та спортивних змагань вартістю, не вищою ніж 3 тисячі гривень, що призначені для особистісного розвитку і подальшого навчання;

організація культурно-освітніх поїздок для обдарованої творчої учнівської молоді до країн Єврозоноу;

відзначення випускників закладів загальної середньої освіти Ужгорода, які в поточному навчальному році за результатами зовнішнього незалежного оцінювання з базової дисципліни отримали:

200 балів (з одного предмета) – грошовою винагородою в розмірі 10 тисяч гривень;

400 балів (із двох предметів) – 15 тисяч гривень;

600 балів (з трьох предметів) – 20 тисяч гривень.

Закінчення на стор. 6.

ГАРАНТОВАНИЙ ПАКЕТ ПОСЛУГ ПЕРВИННОЇ ДОПОМОГИ

безкоштовно надають в амбулаторіях міста

12 сімейних лікарів обслуговують 13 тисяч 575 пацієнтів, які уклали декларації, в Ужгородській амбулаторії загальної практики – сімейної медицини № 5 на вулиці Челюскінців.

- вакцинація і туберкулінодіагностика;
- лабораторне обстеження

комунального некомерційного підприємства "Ужгородський міський центр первинної меди-

– загальний аналіз крові за формою, загальний аналіз сечі, аналіз на глюкозу у крові;

- тестування – кардіотести, тести на ВІЛ, гепатити "В" і "С".

В амбулаторії проводять небулайзерну терапію, пульсоксиметрію, внутрішньовенні та внутрішньом'язові маніпуляції тощо.

Як повідомила директорка

ко-санітарної допомоги" **Тетяна Козак**, порівняно з попереднім періодом у 2019 році зарплати лікарів і медсестер "первинки" в Ужгороді зросли в середньому втричі. У кожного – залежать від кількості укладених декларацій із пацієнтами і якості надання медичної допомоги, що визначається за відповідними індикаторами.

Міський голова **Богдан Андрій** побував у закладі, поспілкувався з медиками про те, як їм працюється після початку реформи системи охорони здоров'я.

Лікарі відзначали, що завдяки міській владі у 2015-16 роках у приміщенні зробили капітальний ремонт, тому умови і для їхньої роботи, і для пацієнтів дуже хороші. Від 2018 року робочі місця лікарів забезпечені ноутбуками, принтерами, під'єднанням до інтернету; від 2019-го працює електронна черга для запису до лікаря.

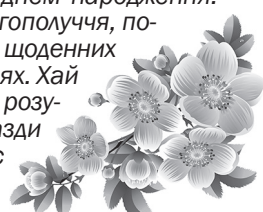
Відповідно до договору з Національною службою здоров'я, в амбулаторії безкоштовно надають гарантований пакет послуг первинної допомоги, до якого, зокрема, входять:

- огляд сімейним лікарем, лікування, профілактика;
- електрокардіографія;

УЖГОРОДСЬКА МІСЬКА РАДА І ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ВІТАЮТЬ ІЗ ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ:

Пономарьова Станіслава Борисовича, депутата Ужгородської міської ради; **Ратушняк Сергія Миколайовича**, почесного громадянина Ужгорода; **Машкова Івана Петровича**, почесного громадянина Ужгорода; **Онопка Олега Юрійовича**, директора комунального некомерційного підприємства "Ужгородський міський пологовий будинок"; **Пугачова Володимира Олеговича**, заступника начальника управління муніципальної варті, начальника відділу контролю за паркуванням; **Мотичку Юрія Васильовича**, головного спеціаліста відділу контролю за паркуванням управління муніципальної варті; **Мухомед'янову Катерину Степанівну**, головного спеціаліста відділу контролю за призначенням та виплатою пенсій департаменту праці та соціального захисту населення – із ювілеєм; **Приходька Ростислава Орестовича**, радника міського голови; **Благу Мар'яну Михайлівну**, головного спеціаліста відділу бухгалтерського обліку департаменту міського господарства; **Мацко Зеновію Іванівну**, головного спеціаліста управління соціальних допомог департаменту праці та соціального захисту населення; **Ходанич Марту Юріївну**, заступника начальника відділу бухгалтерського обліку та контролю за використанням коштів, заступник головного бухгалтера департаменту праці та соціального захисту населення; **Лукача Петра Михайловича**, заступника начальника відділу фінансування місцевого господарства та соціального захисту населення департаменту фінансів та бюджетної політики; **Матюк Людмилу Іванівну**, колишнього головного спеціаліста відділу експлуатації та ремонту житлового фонду управління міського господарства.

Від щирого серця вітаємо вас із днем народження. Бажаємо міцного здоров'я, щастя, благополуччя, подальших успіхів у будь-яких починаннях, щоденних справах, сміливих планах та сподіваннях. Хай вас підтримують і надихають рідні люди, розуміють і цінують колеги, минають негаразди й непорозуміння! Хай доля збагачує вас життєвою мудрістю, енергією, натхненням та радістю сьогодення!

ЦИМИ ВИХІДНИМИ ВСІХ ЗАПРОШУЄ «БОЗДОСЬКА ПАЛАЧІНТА»

Комунальне підприємство «Парк культури та відпочинку «Під замком» запрошує ужгородців та гостей обласного центру Закарпаття на перший Park Food Fest «Боздоська палачінта»!

14 – 16 лютого у Боздоському парку в Ужгороді – найкращі закарпатські кулінари, винороби, запальні діджеї та виконавці. Традиції свята Масниці, цікавинки до Дня всіх закоханих обіцяють сюрпризи і для малечі, і для дорослих.

Музичні враження – від діджей-батлу, «Оркестру радості «Ватага», заслуженого артиста України Івана Пилипця та гурту «PATSYKI Z FRANEKA».

До відома: на «Боздоську палачінту» відвідувачів возитиме автобус «Електрон».

Автобус їздитиме 15 – 16 лютого за маршрутом: "Боздоський парк – площа Корятовича (через залізничний вокзал) – Боздоський парк".

Зупинки будуть у таких місцях: Боздоський парк, вулиця Митна, вулиця Собранецька (Водоканал), площа Корятовича, вулиця Шумна (ФМК), парк Підзамковий, проспект Свободи (вокзали), пл. Кирила і Мефодія (універмаг "Україна"), вул. Героїв Крут, вулиця Михайла Грушевського, вулиця 8-го Березня, "Каплиця", ЗОШ № 19, вулиця Тиводара Легоцького, гіпермаркет "Епіцентр", Боздоський парк.

Розклад докладніше – у таблиці:

Час відправлення:		Зупинки:
пл. Корятовича	Боздоський парк	• Боздоський парк
11:15	11:55	• вул. Митна
12:20	13:00	• вул. Собранецька, (водоканал)
13:35	14:15	• пл. Корятовича
14:40	15:50	• вул. Шумна (ФМК)
16:25	17:05	• парк Підзамковий
17:40	18:20	• пл. Свободи, (вокзали)
18:40	19:20	• пл. Кирила і Мефодія (універмаг "Україна")
20:00		• вул. Героїв Крут
		• вул. Михайла Грушевського
		• вул. 8 Березня
		• "Каплиця"
		• ЗОШ 19
		• вул. Тиводара Легоцького
		• гіпермаркет "Епіцентр"
		• Боздоський парк

ВІДТЕПЕР ПІДТВЕРДИТИ ОПЛАТУ АДМІНПОСЛУГИ МОЖНА І СМАРТФОНОМ

Працівників Центру надання адміністративних послуг Ужгородської міської ради ознайомили з тим, як працює експериментальний проєкт зі спрощення процесу перевірки факту оплати адміністративних та інших послуг.

Постановою від 24 грудня 2019 року № 1113 Уряд запустив експериментальний проєкт щодо спрощення процесу перевірки факту оплати адміністративних та інших послуг з використанням програмного продукту Check. Тепер особа, яка звертається за послугою, може обрати зручний для неї спосіб підтвердження платежу: або надає квитанцію в паперовому вигляді, або інформує тільки про код квитанції в будь-якій формі – тоді ЦНАП перевіряє цей код, користуючись Державним сервісом перевірки

квитанцій на сайті check.gov.ua. Докладніше про це працівницям ЦНАПу розповіла начальниця Ужгородського міського відділу ДРАЦС ГТУЮ в Закарпатській області **Тетяна Лендел-Склярова**. Вона акцентувала, що відтепер паперові квитанції не потрібні, послугу можна оплатити через додаток банку. Зокрема, наразі до сервісу підключені А-Банк, ПриватБанк, Monobank.

Відвідувачам ЦНАПу достатньо надати інформацію в будь-якій формі про код квитанції. «Це значно спрощує надання адміністративної послуги. Громадяни можуть одразу на місці заплатити за послугу через смартфон, що збереже їхній час», – підсумувала директорка Центру надання адміністративних послуг Ужгородської міської ради **Жанна Павлук**.

В УЖГОРОДІ ВШАНОВУЮТЬ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ НА ТЕРИТОРІЇ ІНШИХ ДЕРЖАВ

Сьогодні, 15 лютого, біля пам'ятника «Скорботна мати» на Православній набережній відбудеться мітинг, присвячений Дню вшанування учасників бойових дій на території інших держав і 31-й річниці виведення радянських військ із Афганістану. Початок об 11:00.

Участь у меморіальному заході візьмуть керівники області й міста, ветерани Афганістану, голови обласних ветеранських громадських організацій, учасники бойових дій на території інших держав, матері загиблих воїнів, представники обласних установ і організацій, громадськість.

В УЖГОРОДІ ВИЗНАЧИЛИ ЧЕМПІОНА ОБЛАСТІ З ХОКЕЮ

Фінальні поєдинки хокейного чемпіонату Закарпаття відбулися минулими вихідними на льодовій арені "Ice Land" (стадіон "Авангард").

"Золото" видовищних змагань виборів "Синевир"

Головна інтрига фінальної частини залишалася за протистоянням "Ужгородські вовки" – "Синевир", що боролися, відповідно до попередніх результатів хокейних баталій, за "золото". Володаря "бронзи" визначали між собою "Шахтарські барси" і "Спартак".

За підсумками змагань, підопічні Сергія Ковача "Ужгородські вовки", хоч і міцно трималися на переможній сходинці турнірної таблиці, все-таки поступилися "синевирцям".

Отже, підсумок поєдинків у Чемпіонаті Закарпаття з хокею сезону 2019/2020 такий: 1 місце – ХК "Синевир", 2 місце – ХК "Ужгородські вовки", 3 місце – ХК "Шахтарські барси", 4 місце – ХК "Спартак".

Міський голова Ужгорода Богдан Андрійів привітав учасників та вболівальників чемпіонату і додав: "Ми насолодилися грою команд і успішно завершили 9-ий

чемпіонат Закарпатської області з хокею. Висловлюю подяку організаторам, які дали натхненно подають приклад, зокрема молоді, любові до популярного зимового виду спорту – хокею".

Привітав переможців та інших учасників змагань і президент федерації хокею Закарпатської області Василь Ябрик. Разом із міським головою вони вручили переможцям, найкращим гравцям нагород. Найкращих гравців

турніру визначила суддівська колегія: найкращим бомбардиром із результатом 13 забитих шайб став Олександр Князев ("Ужгородські вовки"), найкращим захисником – Олександр Прокопець ("Шахтарські барси"), найкращим нападником – Крістіан Кравз ("Спартак"), а найкращим воротарем – Федір Шандор ("Ужгородські вовки").

Відзнаки чемпіонату отримали й судді турніру – Олександр Кузнецов і Василь Леско.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО КОРИГУВАННЯ ПЕРСПЕКТИВНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЙ ГРОМАД ЗАКАРПАТТЯ

розглянули на зборах регіонального відділення АМУ

Загальні збори Закарпатського регіонального відділення Асоціації міст України відбулися цього вівторка в Ужгородській міській раді під головуванням міського голови Ужгорода Богдана Андрійова.

Головне питання, яке розглядали, – врахування позиції членів АМУ в Закарпатській області при схваленні Кабінетом Міністрів України Перспективного плану територій громад Закарпатської області.

Виконавчий директор і консультант із юридичних питань Офісу реформ Закарпатського РВ АМУ Олег Лукша проаналізував поточну ситуацію з розробкою Перспективного плану об'єднання територій та громад для участі експертів і з консультаціями з місцевими радами.

З пропозиціями щодо уточнення чи коригування проекту Перспективного плану виступили міський голова Ужгорода і повноважні

представники міських рад міст Мукачєва, Тячева, Берегова, Чопа, Виноградова, Перечина, селища Великого Березного та сіл Холмка, Ратівців, Сюрте, Сокирниць і Баранинців.

Висловлені пропозиції будуть передані до Закарпатської ОДА і до Виконавчої дирекції АМУ в Києві для врахування при внесенні остаточного варіанту Перспективного плану для схвалення Урядом.

УЖГОРОДСЬКИХ СЛУЖБОВЦІВ НАВЧАЛИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Дводенні міжнародні заходи стосовно розвитку транскордонного співробітництва провели в обласному центрі.

Організаторами виступили Інститут економіко-правових досліджень Національної академії наук України, юридичний факультет УжНУ, Центр підвищення кваліфікації публічних службовців на базі юридичного факультету, Центрально-європейська служба сприяння транскордонним ініціативам (CESCI, Угорщина), Європейське об'єднання територіального співробітництва з обмеженою відповідальністю "ТІСА" (ЄОТ ТІСА), за сприяння Програми Ради Європи "Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні".

10-го лютого відбувся науково-практичний круглий стіл "Розвиток транскордонного співробітництва України в умовах євроінтеграції: стан, виклики, перспективи".

Наступного дня для слухачів Центру підвищення кваліфікації публічних службовців провели на базі юридичного факультету Ужгородського національного університету навчальну сесію "Правові рамки та європейські інструменти транскордонного співробітництва".

Декан юридичного факультету

УжНУ Ярослав Лазур виголосив вступне слово, привітав учасників із проведенням уже вдруге таких зібрань і відзначив їх важливість.

Заступник міського голови Ужгорода Василь Гомонай

найподякував організаторам за запрошення, від імені міського голови Богдана Андрійова привітав гостей з-за кордону в обласному центрі Закарпаття, запросив відвідати цікаві місця і запевнив, що час, проведений в Ужгороді, запам'ятається лише позитивними моментами. "З огляду на високопрофесійність лекторів, переконаний, що день для всіх слухачів буде цікавим і корисним, а в майбутньому вони зможуть реалізувати

ці знання на практиці – на благо наших територіальних громад", – сказав Василь Гомонай, висловивши і задоволення від того, що захід відбувається на базі юридичного факультету УжНУ, де він працює вже 20 років.

Учасників навчання привітали також керівник Центру підвищення кваліфікації публічних службовців на базі юридичного факультету УжНУ Олександр Сливка і менеджер програми Ради Європи "Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні" Андрій Гук.

Далі перейшли безпосередньо до лекцій, зокрема на такі теми: "Транскордонне співробітництво прикордонних областей України як чинник розвитку їх економічного потенціалу: взаємодія органів влади та суб'єктів господарювання", "Правові механізми транскордонного співробітництва: сучасний вимір та перспектива для України", "Правові надбання Ради Європи щодо транскордонного співробітництва в рамках концепції "Європа без розділових ліній", "Еволюція інституціоналізованої інтеграції транскордонного співробітництва в межах Європейського Союзу". Завершилась навчальна сесія вручення міжнародних сертифікатів.

Днями міський голова Богдан Андрійович оглянув зроблені нещодавно за кошти міського бюджету оновлення у навчально-виховному комплексі "Первоцвіт" Ужгородської міської ради.

МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ НАВЧАННЯ В НВК "ПЕРВОЦВІТ" ЯКІСНО ЗМІНИЛИСЯ

завдяки коштам міського бюджету

Як розповіла директорка Закладу Оксана Макара, в НВК "Первоцвіт", що функціонує з 1999 року, тепер навчається 148 дошкільнят (у 5 групах) і 300 учнів початкової школи (у 8 класах). Від 1 вересня 2019 року в закладі функціонують і 2 інклюзивні групи для дітей з особливими освітніми потребами. Їх фінансування проводиться за кошти місцевого бюджету Ужгорода. Протягом 2019 року в НВК "Первоцвіт" за кошти міського бюджету повністю відремонтували спортивний зал, замінили підлогу (близько

196 тисяч гривень), закупили інвентар для занять із дітьми. Також виконано ремонти всіх приміщень перших класів,

молодших груп, коридорів, харчоблоку. Закуплено нові меблі, комп'ютерну техніку, дидактичні матеріали для перших класів та дошкільних груп на понад 252 тисячі гривень. Проведено й заходи з протипожежної безпеки, зокрема зроблено блискавкозахист.

Нагадаємо, що 1 вересня 2019 року заклад відзначив 20-річчя з дня заснування. Міський голова тоді привітав колектив із ювілеєм і подарував сертифікат на суму 10 тисяч гривень. За ці кошти придбали холодильник для харчоблоку.

Рішення ухвалили в четвер на засіданні протіепідемічної комісії Ужгородської міської ради під головуванням міського голови Богдана Андрійова.

КАРАНТИН У ШКОЛАХ УЖГОРОДА ПРОДОВЖЕНО ЩЕ НА ТИЖДЕНЬ

За інформацією Ужгородської міськрайонної філії ДУ "Закарпатський лабораторний центр МОЗ України", управління охорони здоров'я Ужгородської міської ради, за останній тиждень побільшало звернень по медичну допомогу до медичних закладів з приводу гострих респіраторних вірусних інфекцій. На цей час епідемічний поріг перевищено на 46,2%, показник на 100 тисяч

населення становить 1414,4 (епідемічний поріг – 967,7). Хворих серед дітей – 985 (61,4%). Дітей шкільного віку серед захворілих на 6% менше: 33,6% (530 осіб) – порівняно з 39,7% (546 осіб). Відсоток захворілих серед дорослого населення становить 35,4% (618 випадків).

Від початку року серед ужгородців виявлено 28 випадків (лабораторно підтверджений діагноз) сезонного грипу А, зокрема

у двох випадках – грипу типу А+В (експрес-методами).

Зважаючи на дані моніторингу, члени комісії ухвалили рішення продовжити карантин у школах Ужгорода до кінця наступного тижня. Додатково розглянуть питання про запровадження карантинних заходів у кількох НВК, де високий рівень захворюваності серед дітей – значно перевищує нормативний 20%.

ВЛАДА МІСТА ЗАЦІКАВЛЕНА В ЯКНАЙБІЛЬШІЙ КІЛЬКОСТІ ПРАЦЕВЛАШТОВАНИХ

"Консультант роботодавця. Застосування нових сучасних форм роботи, що сприятимуть вирішенню проблеми дефіциту кадрів"

Круглий стіл на цю тему відбувся 12 лютого в Ужгороді, в Закарпатському обласно-му центрі зайнятості.

кваліфікації, знань, які потрібні для того чи іншого роботодавця. У засіданні брали участь і радник міського голови Ужгорода Юрій Мандич, директор Ужгородського міського центру зайнятості

Дискутували за круглим столом, зокрема, про легальність працевлаштування і небажання частини працівників офіційно оформлювати стосунки з роботодавцем. Йшлося і про можливість та необхідність перекваліфікації працівників у разі незапобликуваності професії чи низького доходу в певній сфері.

Відбулася презентація концепції інституту "Консультант роботодавця", що впроваджується в роботі обласної служби зайнятості. Мета проекту – усунення дисбалансу між попитом на робочу силу і пропозицією, кадрово забезпечення роботодавців області, задоволення потреб шукачів роботи. Для цього планується впроваджувати е-сервіси, застосовувати рекрутинговий підхід при пошуку кандидатів на вільні робочі місця тощо.

Заслухали й обговорили доповіді та виступи на тему застосування нових сучасних форм роботи служби зайнятості, відзначили заходи для розширення активних програм соціальної підтримки безробітних, активізації контактів із роботодавцями і соціальними партнерами.

Сергій Олексіюк, голова організації роботодавців Ужгородського району Іван Костів, а також понад 20 роботодавців – керівники товариств з обмеженою відповідальністю, навчально-виробничих підприємств, приватних акціонерних товариств тощо.

Заступник міського Голови Ужгорода Василь Гомонай побажав учасникам плідної та конструктивної роботи і розповів про співпрацю Ужгородської міськради з міським центром зайнятості, зокрема про увалену виконкомом програму організації громадських робіт, щорічну міську програму щодо зайнятості населення тощо. «Якщо аналізувати бюджет Ужгорода, то найвагомішим джерелом надходжень є податок на доходи фізичних осіб. Тому, своєю чергою, ми також зацікавлені в якнайбільшій кількості працевлаштованих. Шукачам роботи ж бажано знайти таку, що принесе моральне, так і матеріальне задоволення», – додав Василь Гомонай.

Директор Закарпатського обласного центру зайнятості Юрій Фушич підкреслив, що метою зустрічі є мотивація, навчання тих, хто шукає роботу, підлаштування під вимоги до

ЗА ПІВ РОКУ В УЖГОРОДСЬКІЙ ШКОЛІ № 8 – ЧИМАЛО НОВАЦІЙ

Зокрема, за словами директорки найбільшої за кількістю учнів закарпатської школи Лариси Мигалини, придбали сучасні комплекси обладнання і мультимедійні дошки для біологічного та хімічного кабінетів. Школярі тепер можуть працювати інтерактивно, пізнавати природничі науки не тільки теоретично, а й проводячи досліди.

За літні канікули оновили вже давно не ремонтвані актовий і спортивний зали – із заміною покриття підлоги, сцени в актовому залі. Обладнали і потужний інформаційний мультимедійний центр для учнів та педагогів, придбали для нього і класів загалом 21 комп'ютер, підключили потужний wi-fi.

Зроблено й ремонт коридорів, сходових кліток до старшої школи, ремонт приміщень початкової школи. Для найменших учнів виконано вимоги з облаштування і забезпечення Нової української школи (НУШ).

Стосовно цих новацій директорка школи спілкувалася днями з міським головою Богданом Андрійовичем, поки триває карантин і навчання призупинено, завітав до закладу й оглянув, як використано кошти з міського бюджету і надходження з державного бюджету, які можливості створено для дітей.

НОВАЦІЇ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Цього вівторка тут провела семінар для платників податків

Державна податкова служба у Закарпатській області.

роз'яснювали в Ужгородській міській раді

Звітальним словом до присутніх звернувся міський голова Богдан Андрійв. Насамперед він подякував підприємцям – платникам податків Ужгорода, які наповнюють бюджет міста. За

зокрема туристичного збору, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, тощо; зручним є отримання адміністративних послуг, у тому числі щодо реєстрації бізнесу, через сучасний ЦНАП,

області Сергій Ігнатенко відзначив, що проведення таких семінарів стало вже доброю традицією завдяки місцевому відділенню Асоціації платників податків України. Податкова служба Закарпаття –

що потім допомагають у формуванні й поданні податковою службою пропозицій для законодавчих змін.

Далі голова ради територіального відділення Асоціації платників податків України Марта Волощук ознайомила з новаціями податкового законодавства, які набрали чинності 1 січня 2020 року. На зміни до Закону України «Про реєстратори розрахункових операцій» звернув увагу присутній заступник начальника управління податкових перевірок ГУ ДПС у Закарпатській області Михайло Подгорнов. Питання податку на прибуток, фінансової річної звітності роз'яснила голова обласної спілки аудиторів Юлія Кілару. Якими є нові критерії блокування податкових накладних, розповіла начальниця управління моніторингу доходів та обліково-звітних систем Оксана Носова.

Усі зацікавлені змогли отримати фахові відповіді щодо практичного застосування нових норм податкового законодавства.

2019 рік до міської скарбниці надійшло понад 600 мільйонів гривень податку на доходи фізичних осіб – цей податок і далі залишається найвагомішим джерелом надходжень. Богдан Андрійв наголосив, що міська влада, зі свого боку, йде назустріч бізнесу: на сесії ухвалили рішення про зниження від 1 січня 2020 року ставок окремих місцевих податків,

розміщений у будівлі Ужгородської міської ради.

Богдан Андрійв побажав підприємцям успішної діяльності, вдалих проєктів, попросив залишити свої відгуки і пропозиції щодо роботи міської ради.

Виконувач обов'язків заступника начальника головного управління Державної податкової служби у Закарпатській

« За 2019 рік до міської скарбниці надійшло понад 600 мільйонів гривень податку на доходи фізичних осіб. Цей податок і далі залишається найвагомішим джерелом надходжень.

за партнерські відносини з бізнесом, важливими є думки, зауваження підприємців,

практичного застосування нових норм податкового законодавства.

ФОТОФАКТИ

Народний оркестр народних інструментів викладачів Ужгородської дитячої школи мистецтв здобув призове місце на Всеукраїнському конкурсі.

V Всеукраїнський конкурс творчих колективів викладачів мистецьких шкіл «Музична палітра – 2020» відбувся 8 – 9 лютого у Хмельницькому. Понад 70

учасників – викладачів закладів мистецької освіти Житомирської, Львівської, Чернівецької, Дніпровської, Хмельницької, Закарпатської областей – презентували свою творчість у номінаціях: «Інструментальні ансамблі», «Вокальні ансамблі», «Фортепіанні ансамблі».

Народний оркестр народних інструментів викладачів Ужгородської дитячої школи мистецтв (керівник – заслужений артист України Михайло Вігула) здобув Диплом лауреата II премії.

Юний ужгородець Роман Білак здобув "золото" у стрибках у довжину серед юнаків 2007 – 2008 років народження на чемпіонаті Львівської області з легкої атлетики, який відбувся 8 лютого.

У змаганнях випробували свої сили юнаки та дівчата 2007 – 2010 років народження, зокрема й команда зі 12 представників Ужгородської ДЮСШ № 1.

Крім "золота", ужгородські легкоатлети посіли два четверті місця, по одному – від п'ятого по дев'яте місце, а також одинадцять і два чотирнадцяті місця. Поіменно це Гліб Гайович, Станіслав Голубка, Владислав Сірко, Аміна Мелцер, Назар Люклян, Анастасія Місан, Олександра Балог, Аліна Іван, Веліміра Яцла. Тренують їх Василь Русенко, Наталія Новикова і Микола Мокринський.

ОГОЛОШЕННЯ

До уваги власників металевих гаражів КООПЕРАТИВУ «ЖИГУЛІ 2»! У зв'язку з запланованим проведенням інвентаризації, а саме: уточненням списку учасників КООПЕРАТИВУ ПО ЕКСПЛУАТАЦІЇ КОЛЕКТИВНИХ ГАРАЖІВ «ЖИГУЛІ 2» по вул. Нововолодимирській, 2, – просимо усіх власників гаражів звернутися за адресою: вул. Швабська, 66, каб. 42 (4-ий поверх) – з документами на розміщення гаражів (рішення міського виконавчого комітету на право розміщення гаража; договір купівлі-продажу гаража, якщо є в наявності; документ, що посвідчує особу) у термін з 15.02.2020 по 28.02.2020. **Також повідомляємо, що чергові ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КООПЕРАТИВУ будуть проведені 29.02.2020 о 10 год за адресою: вул. Нововолодимирська, 2.**

ДО УВАГИ УЖГОРОДЦІВ! Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) Ужгородської міської ради нагадує про внесення даних про кількість зареєстрованих у помешканнях осіб

Для цього потрібно одноразово подати у ЦНАП (пл. Поштова, 3, I поверх) такі документи:

- письмову заяву за встановленою формою;
- адресну картку (форми Б) або будинкову книгу;
- паспорти (для іноземних громадян – посвідку на тимчасове проживання / посвідку на постійне проживання) усіх зареєстрованих осіб, ID-картки і витяги з Єдиного державного демографічного реєстру / довідки про реєстрацію особи;
- документ про право власності (користування) на житло, що виникло в установленому законом порядку до 01.01.2004.

Перелік документів для внесення відомостей до Реєстру територіальної громади можна дізнатися також онлайн: <http://cnap.rada-uzhgorod.gov.ua/>

РОДЗИНКОЮ ФЕСТИВАЛЮ БУЛА, БЕЗПЕРЕЧНО, МЕДОВУХА

Поблизу історико-культурного центру «Совине гніздо» 7 – 9 лютого можна було скуштувати і придбати мед, продукти бджільництва, медові алкогольні напої тощо. Родзинку фестивалю «Медовуха Фест» представили в різних варіаціях: медовуху холодну й гарячу, медовуху вишневу, малинову, і не лише.

Також на фестивалі пропонували вина, сири, сувеніри і страви закарпатської кухні. На офіційному відкритті організатор – голова Асоціації пасічників Закарпаття Володимир Лях – зазначив, що цей фестиваль проводять уже всьоме. Цьогоріч він зібрав майже чотири десятки підприємців, серед них 15 пасічників – як із Закарпаття, так і з інших областей, зокрема з Івано-Франківської, Хмельницької, Черкаської.

А ще на святі виступили закарпатські вокалісти: Володимир Луцький, Владислав Товтин, соліст музичного гурту "Гудацька тайстра" Микола Бойко.

Організувала фест Асоціація пасічників Закарпаття за підтримки Ужгородської міської ради.

ПЕРЕЛІК ВУЛИЦЬ М. УЖГОРОД, ЗАКРІПЛЕНИХ ЗА ЗАКЛАДАМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Table with columns: ID, Institution, and Address. Contains a list of streets in Zhygorod and their corresponding educational institutions. The table is divided into two main vertical sections.

Сьогодні святкує свій День народження **Василь Гарагонич**. Від усієї душі щиро бажаємо тобі щастя, здоров'я, удачі та Божого благословіння!

Пусть жизнь твоя не знает холода,
Как ясный день, как сад в цвету.
Пусть будет сердце вечно молодо,
Добром встречая доброту!
Пусть в жизни ждуть тебя лишь тёплые слова,
Пусть сердце никогда от боли не заплачет,
И пусть твоя кружится голова
От счастья, от любви и от удачи!

Із повагою
мама, рідні, друзі та сусіди

ПЕРЕМОЖНИЦЯ ШАХОВОГО ТУРНІРУ

– команда природничо-гуманітарного коледжу

У "Юності" відбулися змагання з шахів у залік спартакіади серед учнівської та студентської молоді ЗП(ПТ)О та вишів I-II рівнів акредитації.

За нагороди боролися 5 команд, які представляли такі заклади: комунальний заклад вищої освіти "Ужгородський інститут культури і мистецтв" Закарпатської обласної ради (УІКМ), Ужгородське вище комерційне училище Київського національного торговельно-економічного університету (УВКУ КНТЕУ), Ужгородський музичний коледж імені Дезидерія Задора (УМК), природничо-гуманітарний коледж державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет" (ПГК ДВНЗ УжНУ) та Ужгородський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету (УТЕК КНТЕУ).

Зустрічі проводилися за козовою системою, склад команди – два юнаки та одна дівчина. У підсумку команди розташувалися так:

1 місце – ПГК ДВНЗ УжНУ (Андрій Грамотник, Іван Росоха, Тетяна Дичка).

2 місце – УМК імені Дезидерія Задора (Іван Фречка, Андрій Країло, Естер Сабо).

3 місце – УТЕК КНТЕУ (Максим Кан, Максим Неймет, Анна Луценко).

4 місце – УВКУ КНТЕУ (Василь Свадеба, Даніель Шпонько, Вікторія Небела)

5 місце – УІКМ (Богдан Маринець, Родіон Прокопенко, Галина Мучичка).

Команди-призерки були нагороджені почесними кубками і дипломами, учасникам вручили грамоти й медалі від управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради (начальниця Ольга Василіндра).

Наступний етап спартакіади – змагання з шашок, які відбуються 19 лютого.

ДО СИСТЕМИ ВІДЕОСПОСТЕРЕЖЕННЯ УЖГОРОДА НИНІ ПІДКЛЮЧЕНО 120 КАМЕР

Із них 69 відеокамер є оглядовими, 18 камер – на розпізнавання номерних знаків, 33 камери – належать підприємцям.

Нагадаємо: діє програма "Безпечне місто Ужгород", розрахована на 4 роки; цього року заплановано придбати обладнання на понад 1,5 мільйона гривень.

Адміністрація та колектив КНП «Центральної міської клінічної лікарні» Ужгородської міської ради висловлюють щирі співчуття лікарю ультразвукової діагностики Комарницькій Сві Юлієвні з приводу важкої втрати – смерті батька **Цапа Юліуса Юлієвича**.

Відійшла у вічність одна з засновниць товариства "Країни Рахівщини" – щира, чуйна людина, член президії **Василіна Петрівна Папарига**. Глибоко сумуємо, розділяємо біль великої втрати разом із рідними, близькими, друзями. Вічна їй пам'ять!

УЖГОРОДСЬКА МІСЬКА РАДА ДЕПАРТАМЕНТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ОПРИЛЮДНЕННЯ ПРОЄКТУ РЕГУЛЯТОРНОГО АКТА «ПРО ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАДХОДЖЕННЯ ПЛАТИ ЗА ТИМЧАСОВЕ КОРИСТУВАННЯ МІСЦЯМИ КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ДЛЯ РОЗТАШУВАННЯ РЕКЛАМНИХ ЗАСОБІВ»

Відповідно до статей 9, 13 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, повідомляємо про оприлюднення проєкту рішення міської ради «Про Положення про надходження плати за тимчасове користування місцями комунальної власності для розташування рекламних засобів» та аналіз регуляторного впливу рішення.

Розробником зазначеного проєкту регуляторного акта є Департамент міського господарства Ужгородської міської ради.

Підставою для розробки проєкту є: Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про рекламу», постанова Кабінету Міністрів України 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами».

Проєкт рішення розроблено з метою впорядкування діючих нормативно-правових актів міської ради та встановлення економічно обґрунтованих базових тарифів щодо плати за тимчасове користування місцями, що знаходяться в комунальній власності територіальної громади міста Ужгород.

Сфера дії визначеного регуляторного акта розповсюджується на всі підприємства, установи та організації, незалежно від форми власності та відомчої належності, а також на фізичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність у сфері зовнішньої реклами у м. Ужгород.

Проєкт рішення міської ради «Про Положення про надходження плати за тимчасове користування місцями комунальної власності для розташування рекламних засобів» та аналіз його регуляторного впливу буде оприлюднено шляхом розміщення на офіційному сайті Ужгородської міської ради та в газеті «Ужгород».

Строк прийняття пропозицій та зауважень до проєкту регуляторного акта та аналізу його регуляторного впливу становить один календарний місяць з дня їх оприлюднення.

Зауваження і пропозиції до проєкту регуляторного акта просимо надавати в письмовій формі за адресою: 88000, м. Ужгород, пл. Поштова, 3 (II поверх), каб. 227-2, Департамент міського господарства, або надсилати на електронну адресу: dmg@rada-uzhgorod.gov.ua.

Телефон для довідок: 615311, 614190.

ОГОЛОШЕННЯ

Виконавчий комітет Ужгородської міської ради повідомляє, що Закарпатським окружним адміністративним судом розглядається справа № 807/682/18 за позовом ТОВ "Превеншн" про визнання протиправним та скасування рішення виконавчого комітету Ужгородської міської ради "Про заборону розміщення об'єктів зовнішньої реклами" від 13 червня 2017 року № 176 в частині пункту 2, яким вирішено питання: Заборонити розміщення на території міста об'єктів зовнішньої реклами типу "банер", "розтяжка", "перетяжка", "перетяжка", "транспарант", "брандмауер", загальною площею яких менше 18 кв.м.

Розгляд справи призначено на 26 лютого 2020 року на 15 год. 00 хв.

• У зв'язку з втратою **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** Свідоцтво на нерухоме майно, реєстраційний номер 3029617, видане Ткачик Євгену Дзюновичу за адресою: Закарпатська обл., м. Ужгород, проспект Свободи, буд. 55, кв. 25 (приватна спільна власність); номер запису 20599 в книзі 90 в реєстрі прав власності на нерухоме майно; дата прийняття рішення про державну реєстрацію 14.10.2003 р.; свідоцтво про право власності видане згідно рішення № 211 виконкому Ужгородської міської ради від 27.08.2003 р.

• У зв'язку з втратою **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** військовий квиток НК № 5568854, виданий 26.10.1995 року на ім'я Мельник Богдан Володимирович, 23.11.1976 р.н., жителю смт. В. Березний, вул. Гагаріна, 6/4.

• У зв'язку з втратою **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** Сертифікат на право на земельну частку (пай) серія ЗК № 012418, виданого Ужгородською райдержадміністрацією 7 квітня 1998 року на підставі рішення від 4 вересня 1996 року № 627 члену КГСП "Золота нива" с. Коритняни Каменця Ганні Юріївні та зареєстрованого в Книзі реєстрації сетрифікатів на право на земельну частку (пай) за № 363; спадкоємцем паю став Каменця Ян Микулашович, про що зроблено запис до цього сертифікату.

• У зв'язку з втратою **ВВАЖАТИ НЕДІЙСНОЮ** залікову книжку №253097МБД студента 1-го курсу Природничо-гуманітарного коледжу ДВНЗ "УжНУ" Роганя Максима Олександровича, видану 2019 р.

НА ЗАКАРПАТТІ ВЖЕ 7 ГРОМАДЯН СКОРИСТАЛИСЯ НОВОЮ ПОСЛУГОЮ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ

Міграційна служба Закарпаття надає безкоштовну нову послугу – внесення кваліфікованого електронного підпису (КЕП) на безконтактний електронний носій ID-картки, що надає паспорту ще і юридичної сили.

Також – відкриває можливість користуватися різноманітними електронними сервісами державних органів, отримувати адміністративні та банківські послуги, не виходячи з дому. Наявність КЕПу значно розширить можливості українців під час користування мобільним додатком «Дія» та Порталу електронних послуг.

Послуга доступна для громадян України, які досягли 18-річного віку. Надається за бажанням і безкоштовно. Власники раніше виданих ID-

карток для внесення КЕПу можуть звернутися до будь-якого підрозділу міграційної служби. Якщо ж людина тільки подала документи на оформлення електронного паспорта, то активувати свій цифровий підпис вона зможе при отриманні готового документа в підрозділі за місцем реєстрації. Для запису КЕПу на чип ID-картки потрібен PIN-код (PIN 2), який особисто вказується власником електронного паспорта під час його отримання.

Ольга Поштак

Із сумом повідомляємо, що від 4-го по 10 лютого пішли із життя 20 ужгородців:

ДОЦЕНКО Світлана Борисівна (1936 р.н.)
БАРАНОВИЧ Маргарита Іванівна (1940 р.н.)
ГАЧІ Михайло Йосипович (1944 р.н.)
СВИЩОВ Валентин Петрович (1947 р.н.)
ЕМЕЛЬЯНОВА Тамара Олександрівна (1947 р.н.)
ЧОБАНЯ Іван Іванович (1965 р.н.)
БАДЮЛ Марія Іванівна (1922 р.н.)
БОХОРСЬКИЙ Мар'ян Володимирович (1939 р.н.)
КОЗАЧУК Микола Васильович (1962 р.н.)
МАСЛІЙ Павло Романович (1960 р.н.)
ПОПОВ Віктор Дмитрович (1955 р.н.)

КАРБОВСЬКА Ганна Григорівна (1920 р.н.)
ГУДЬ Іван Михайлович (1936 р.н.)
КЕШКЕНТІЙ Микола Юрійович (1960 р.н.)
НАГОРСЬКА-РАЗІНKOVA Ніна Іванівна (1947 р.н.)
ЛАВЕР Тетяна Павлівна (1929 р.н.)
ТОПОЛЯНИЧІК Гелена Олександрівна (1938 р.н.)
СКАКАНДІЙ Василь Юлійович (1941 р.н.)
ЛОГОЙДА Олена Іванівна (1947 р.н.)
ЛЮБАЧКО Ліна Леонівна (1943 р.н.)

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

ІСТОРІЯ ЖИТТЯ СЕКРЕТАРКИ ПІДКАРПАТСЬКОГО ТОВАРИСТВА НАУК ЮЛІЇ ОПАЛЕНИК (ЯНЧИК)

Головними героїнями наших публікацій жінки стають нечасто, бо в першій половині ХХ століття жінці в суспільстві здебільшого відводилася лише роль берегині домашнього затишку. Працювали дівчата, як правило, тільки до заміжжя, максимум – до народження першої дитини, а далі ставали домашніми господарями.

головою став канонік Олександр Ільницький. Але фактично керував Товариством обраний його членами директор – ним незмінно впродовж чотирьох років був історик і філолог Іван Гарайда. Хоч іменем цієї людини розмішувалися на другому поверсі покинутої на той час власниками будівлі «Просвіти». Там, у приймальні, було робоче місце Юлії, вигляд якого зберігся на одній з фотографій. Далі з приймальні можна було пройти до

роками листувалася з родиною свого начальника, збираючи матеріали, які хотіла колись використати у статті. На жаль, вона цієї статті так і не написала, нащадки не знайшли навіть чернеток серед її завжди акуратних записів.

Подружжя Янчиків направили вчителювати до Струмківки. Юлія навчала школярів угорськомовної початкової школи, Євген викладав географію у старшій школі. Оскільки маленьку донечку не було з ким

тепер названа одна з вулиць Ужгорода, мало хто з містян зможе вам сказати, ким був Іван Гарайда і що видатного зробив. Однією з найбільших його заслуг якраз і вважають успішну роботу Підкарпатського товариства наук, яке випускало відразу три періодичні видання: науковий журнал «Зоря-Најнал», газети «Литературна Неделя», «Руська молодежь», а також щорічний календар. У цих виданнях відомі автори (краєзнавець Петро Сова, художник Адалберт Ерделі, письменник Федір Потушняк, орнітолог Олександр Грабар, музикознавець Петро Милославський та багато інших) друкували справді цікаві й пізнавальні статті з історії, філології, біології, географії, етнографії нашого краю, літературні твори тощо.

робочого кабінету Івана Гарайди. У дворі, в маленькій хатинці, мешкав тодішній активний член Товариства Федір Потушняк.

Юлія Опаленик вела майже все особисте і робоче листування Івана Гарайди, була його помічницею і довіреною особою. Цікава робота, знайомства і спілкування з найшанованішими кряянами того часу, високим духовенством дуже подобалися дівчині. Вона не покинула Товариство і тоді, коли вийшла заміж. Сталося це 1943 року, хоча зі своїм обранцем Юлія була знайома задовго до того, ще з часів навчання в семінарії. Євген Янчик був сином сільського вчителя (данилівського), навчався в Ужгороді у греко-католицькій чоловічій учительській семінарії. Дві семінарії – дівоча й чоловіча – завжди «дружили»: коли в одній влаштовували свято, концерт чи танці, обов'язково запрошували семінаристів із другої. Ось так на якомусь заході познайомилися Юлія і Євген. Батьки не мали нічого проти одруження закоханої пари, тож у 1943 році в радванському будинку Опалеників відсвяткували скромне весілля. Подружжя Янчиків оселилося там же, у батьків Юлії. Вмістити всіх у двох кімнатах будинку було непросто, але сім'я Опалеників була дуже дружною, сварок у їхньому домі ніколи не чули, тож місце знайшлося і для ще одного члена родини. Власне прожив із молодією дружиною Євген Янчик недовго, бо незабаром його забрали до угорського війська. В активних боях Другої світової війни Євген участі не брав – поки проходив навчання на території Угорщини, війська вже відступили до своїх земель.

Кінець 1944-го для цієї сім'ї, як і для дуже багатьох інших місцевих родин, був непротим. Історія Підкарпатського товариства наук завершилася з приходом радянської армії арештом Івана Гарайди. Вже потім Юлія дізналася: її начальника навіть засудити не встигли, бо він помер у тюрмі наприкінці листопада 1944 року від серцевого нападу, – а тоді вона ще сподівалася, що Іван Гарайда живий, перебуває десь у в'язниці і незабаром буде відпущений додому. Через роки Юлії таки допомогли розшукати на кладовищі на вулиці Капушанській місце, де, ймовірно, поховали, без будь-якого сліду, Івана Гарайду. Вона написала про це його мамі в Угорщину – і відтоді

Повертаючись назад, скажемо, що службовці МДБ приїздили на «воронку» і по батька Юлії. Михайло Опаленик на першому зібранні працівників пошти дозволив собі, ще пам'ятаючи чехословацьку демократію, виступити з критикою роботи установи. Після того новий начальник викликав його до кабінету і спитав: «Що ви робите? Хочете, щоб вас до Сибіру забрали?». А Михайло, щиро дивуючись, відповів, що не сказав нічого такого – лише правду. Його забрали на «воронку» з дому серед ночі, страшенно перелякавши усіх членів сім'ї, але на ранок відпустили – начальство пошти заступилося. Забігаючи наперед, скажемо, що він більше ніколи публічно не висловлював своєї думки про роботу. У середині 1950-их вийшов на пенсію.

Люди у військовій формі приїздили наприкінці 1944 року і по саму Юлію. Нажаханим домашнім сказали, щоб не хвилювалися, бо вони тільки шукають хорошу машиністку. Донька Юлії досі зберігає документ, підписаний комендантом Ужгорода Кругляковим, де зазначено, що «Янчикова Юлія є чиновницею, працює в типографії як для Червоної Армії,

залишити, вона з трирічного віку щодня сиділа з мамою у класі, навіть навчилася непогано читати і писати. Юлію Михайлівну її учні дуже любили, бо вона була до них добра, дбала і виховувала. Тоді у класі було чимало маленьких ромів, котрі навіть багато років потому впізнавали свою вчительку на вулиці, гучно і щиро їй раділи, дякували.

Згодом учительську родину перевели до Розівки, де вони також викладали в угорськомовній школі. Юлія бачила, як непросто угорськомовним дітям дається вивчення російської мови, тож почала сама розробляти підручник, який би полегшив це непросте завдання. Робота над підручником тривала кілька років, Юлії довелося їхати до Києва і захищати свою роботу перед комісією, але врешті, в 1973 році її «Русский язык для школ УССР с венгерским языком обучения» за 2 клас таки вийшов і потрапив до всіх закарпатських шкіл з угорською мовою навчання.

Останнім місцем роботи Юлії Янчик була початкова школа в Геївцях, куди вона їздила з Ужгорода щоранку, аж до виходу на пенсію. До слова, серед братів та сестер зрештою вчите-

Юлія Михайлівна з учнями на шкільному подвір'ї біля пасіки

так і для міської управи». Ту друкарню на площі Корятовича радянська влада відібрала від друкаря Георгія Міравчика. Там і працювала деякий час Юлія Янчик, і саме завдяки тій роботі зуміла врятувати свого чоловіка від смерті. Річ у тім, що Євген Янчик, повернувшись із війська, потрапив на відомі «маленькі роботи», куди відсилали чоловіків угорського та німецького походження. У сумнозвісному фільтраційному таборі Сваляви Євген, як і тисячі інших, захворів на тиф. Коли Юлія про це дізналася, попросила допомоги в коменданта міста, а той виділив машину і двох офіцерів, щоб разом вони поїхали до Сваляви по хворого Євгена. Вдома Юлія виходила свого чоловіка. У 1946 році вона народила доньку, покинула друкарню і попросилася разом із чоловіком на роботу до якоїсь школи.

лями стали тільки вона і наймолодша Ольга, котра багато років викладала в Хустському культосвітньому училищі. Брат Іван, не встигнувши закінчити навчання в семінарії, знайшов себе згодом у Закарпатському народному хорі, а потім виїхав до тодішнього Ленінграда, де працював конферансьє і гідом. Олена Опаленик стала вихователькою в дитячому садку, а Марія (котрій, до слова, ми і дякуємо за цю розповідь) працювала бухгалтером і заробляла шиттям.

Усі Опаленики були довгожителами. Гарне і довге життя прожила і Юлія – вона померла в 1997 році. Нині її пам'ять бережуть сестри, діти й онуки, а ще – старий альбом зі світлинами, на яких Юлія завжди молода і завжди усміхнена.

Тетяна ЛІТЕРАТУРНИК
"Про Захід"

Юлія та Євген, весільне фото 1943-го

ПОНЕДІЛОК, 17 ЛЮТОГО

"1+1"

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 Сніданок з "1+1".
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.20, 5.20 ТСН".
9.25, 10.25, 18.00 "Життя відомих людей".
11.25, 12.20 "Міняю жінку".
13.00, 14.05 "Світ навиворіт 10: Бразилія".
15.15 Т/с "Величне століття. Роксолана".
17.00 "Щоденник медіума".
19.00 "Секретні матеріали".
20.45, 21.45 Т/с "Подаруй мені щастя".
22.45 "Гроші".
0.00 "Дубінізми".
0.30 "Голос країни 10".
2.20 "Розсміши коміка. Діти".

Інтер

5.25, 22.00 "Слідство вели..." з Л. Каневським".
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини.
7.10, 8.10 "Ранок з Інтером".
9.20 Ранок з Інтером.
9.50, 18.00, 19.00, 1.30 "Стосується кожного".
11.40, 12.25 Х/ф "Заміж на 2 дні".
14.00 Х/ф "Патрік".
15.55 "Чекай на мене. Україна".
20.00 "Подорожі".
21.00 "Речдок. Особливий випадок. Злочинець мимоволі".
23.45 Т/с "Спокуса 2".
3.00 "Подорожі" - "Час".
3.45 "Орел і решка. Шопінг".
5.00 "Телемагазин".

ICTV

4.45 Скарб нації.
4.50 Еврика!
5.00 Служба розшуку дітей.
5.05 Т/с "Відділ 44".
5.50, 10.05 Громадянська оборона.
6.40 Факти тижня.
8.45 Факти. Ранок.
9.10, 19.20 Надзвичайні новини з К. Стогнієм.
11.30, 13.20 Х/ф "Святі з Бундока".
12.45, 15.45 Факти. День.
14.05, 16.20 Х/ф "На відстані удару".
16.35 Х/ф "Смертельна зброя 3".
18.45, 21.10 Факти. Вечір.
20.05, 21.30 Х/ф "Смертельна зброя 4".
22.35 Свобода слова.
23.55 Х/ф "Арсенал".
1.50 Стоп-10.

СТБ

6.10 Ультиматум.
10.00 Т/с "Коли ми вдома".
11.50 МастерШеф.
17.25, 21.55 Відлік часу.
17.30, 22.00 Вікна-Новини.
17.55, 22.40 Один за всіх.
19.55 Т/с "Та, що бачить завтра".
23.50 Слідство ведуть екстрасенси.

Новий канал

5.40 М/ф "Ману".
7.10 Х/ф "Білі ціпоньки".
9.20 Х/ф "Шпигун, який мене кинув".
11.50 Х/ф "Відьмина гора".
13.50 Х/ф "Варта галактики".
16.10 Х/ф "Варта галактики 2".
19.00 Від пацанки до панянки.
21.00 Х/ф "Пробудження".
23.10 Х/ф "Мисливці за розумом".
1.20 Т/с "Медфак".
2.55 Служба розшуку дітей.
3.00 Зона ночі.
4.10 Абзац.

ТЕТ

8.00, 9.00, 17.30, 21.00 Одного разу під Полтавою.
8.30, 9.30, 17.00 Танька і Володька.
10.00, 18.00 4 весілля.
12.00, 19.00 Панянка-селянка.
14.00 М/ф "Астерікс і Земля Богів".
15.30, 22.00 Країна У.
16.30 Казки У.
20.00 Т/с "Кухня".
23.00 Сімейка У.
0.00 Т/с "Хамелеон".
1.00 17+.
2.30 Теорія зради.
3.20 Т/с "Домашній арешт".
4.10 Віталька.
5.50 Корисні підказки.

Канал "Україна"

6.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною.

7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00, 23.00

Сьогодні.
9.30, 2.10 Зоряний шлях.
11.30, 3.10 Реальна містика.
13.30, 15.30, 4.45 Агенти справедливості.
17.00 Історія одного злочину.
19.50 "Говорить Україна".
21.00 Т/с "Зникаючі сліди", 1 і 2 с.
23.30 Т/с "Дорога додому".
1.40 Телемагазин.

«Тиса-1»

00.00 Румунський телекур'єр
00.25 В Україні (НСТУ)
00.50 Розсекречена історія (НСТУ)
01.45 Напам'ять. Лановий (НСТУ)
02.10 Д/п «Срібна земля. Хроніка Карпатської України» (НСТУ)
03.25 Букоґоліки (НСТУ)
03.50 Д/п «Винниченко без броду» (НСТУ)
04.40 Сильна доля (НСТУ)
05.30 Бюджетники (НСТУ)
06.00 Гімн України
06.05 Лайфхак українською (НСТУ)
06.30 Школа доступності (НСТУ)
06.35 Відкривай Україну з Суспільним (НСТУ)
07.00 Ранкове шоу
07.30 Новини
07.35 Ранкове шоу
08.00 Новини
08.05 Ранкове шоу
08.30 Новини
08.35 Ранкове шоу
09.00 Сильна доля (НСТУ)
09.50 Кулінарне шоу «Енеїда» (НСТУ)
10.40 Бюджетники (НСТУ)
11.10 Лайфхак українською (НСТУ)
11.15 М/ф «Чорний пірат» (НСТУ)
11.40 М/ф «Чорний пірат» (НСТУ)
12.05 Українська абетка (НСТУ)
12.10 Додолики (НСТУ)
12.25 Д/ц «Мегаполіси» (НСТУ)
12.50 Ранковий гість
13.00 Русинська родина
13.30 Новини
13.40 Тема дня
14.05 Т/с «Епоха честі» (НСТУ)
14.50 Д/ф «Перехрестя Бал» (НСТУ)
15.45 Розсекречена історія (НСТУ)
16.45 Сильні (UA Дніпро)
17.00 Новини
17.10 Д/ц «Аромати Колумбії» (НСТУ)
17.40 Кулінарне шоу «Енеїда» (НСТУ)
18.05 Сильна доля (НСТУ)
19.00 Новини
19.20 Тема дня
19.50 Hirek (угорською мовою)
20.00 В Україні (НСТУ)
20.30 Новини
20.50 Своя земля
21.20 Романо дживіпен (НСТУ)
21.35 Разом (НСТУ)
22.05 Розсекречена історія (НСТУ)
23.00 Д/с «Особливий загін» (НСТУ)
23.55 Hirek (угорською мовою)

УЖГОРОДСЬКА МІСЬКА РАДА ДЕПАРТАМЕНТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Повідомлення про оприлюднення проекту регуляторного акта «Про внесення змін до рішення виконкому 11.12.2019 № 460 «Про встановлення мораторію»
Відповідно до статей 9, 13 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, повідомляємо про оприлюднення проекту рішення виконкому Ужгородської міської ради «Про внесення змін до рішення виконкому 11.12.2019 № 460 «Про встановлення мораторію» та аналіз регуляторного впливу рішення.

Розробником зазначеного проекту регуляторного акта є Департамент міського господарства Ужгородської міської ради.

Підставою для розробки проекту є: Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про рекламу», постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 року № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами».

Проект рішення розроблено з метою забезпечення виконання Правил роздрібної торгівлі нафтопродуктами.

Сфера дії визначеного регуляторного акта розповсюджується на всі підприємства, установи та організації, незалежно від форми власності та відомчої належності, а також на фізичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність у сфері зовнішньої реклами у м. Ужгород.

Проект рішення міськвиконкому «Про внесення змін до рішення виконкому 11.12.2019 № 460 «Про встановлення мораторію» та аналіз його регуляторного впливу буде оприлюднено шляхом розміщення на офіційному сайті Ужгородської міської ради та в газеті «Ужгород».

Строк прийняття пропозицій та зауважень до проекту регуляторного акта та аналізу його регуляторного впливу становить один календарний місяць з дня їх оприлюднення. **Зауваження і пропозиції до проекту регуляторного акта просимо надавати в письмовій формі за адресою: 88000, м. Ужгород, пл. Поштова, 3 (II поверх), каб. 227-2, Департамент міського господарства, або надсилати на електронну адресу: dmg@rada-uzhgorod.gov.ua. Телефон для довідок: 615311, 614190.**

ВІВТОРОК, 18 ЛЮТОГО

"1+1"

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 Сніданок з "1+1".
9.25, 10.20, 18.00 "Життя відомих людей".
11.15, 12.20 "Міняю жінку".
13.00, 14.00 "Світ навиворіт 10: Бразилія".
15.10 Т/с "Величне століття. Роксолана".
17.00 "Щоденник медіума".
19.00 "Секретні матеріали".
20.45, 21.45 Т/с "Подаруй мені щастя".
22.45, 0.40 "Одруження наосліп".
2.25 "Розсміши коміка. Діти".

Інтер

5.30, 22.00 "Слідство вели..." з Л. Каневським".
7.10, 8.10, 9.20 "Ранок з Інтером".
10.00 "Корисна програма".
11.05 Т/с "Мене звуть Мелек".
12.25 Х/ф "Доктор "Т" і його жінки".
14.45, 15.40 "Речдок".
16.35 "Речдок. Особливий випадок".
18.00, 19.00, 1.30 "Стосується кожного".
20.00 "Подорожі".
21.00 "Речдок. Особливий випадок. Злочинець мимоволі".
23.45 Т/с "Спокуса 2".
3.00 "Подорожі" - "Час".
3.45 "Орел і решка. Шопінг".
4.55 "Телемагазин".

ICTV

4.15 Скарб нації.
4.20 Еврика!
4.30 Факти.
4.50 Т/с "Відділ 44".
5.40, 20.15 Громадянська оборона.
6.30 Ранок у великому місті.
8.45 Факти. Ранок.
9.15, 19.20 Надзвичайні новини з К. Стогнієм.
10.20 Х/ф "Неділя".
12.15, 13.20 Х/ф "Точка обстрілу".
12.45, 15.45 Факти. День.
14.20, 16.20 Т/с "Пес".
17.00, 21.25 Т/с "Дільничний з ДВРЗ".
18.45, 21.00 Факти. Вечір.
23.10 Х/ф "На відстані удару".
1.00 Х/ф "12 років рабства".

СТБ

5.50 Ультиматум.
9.35 Т/с "Коли ми вдома".
11.30 МастерШеф.
17.25, 21.55 Відлік часу.
17.30, 22.00 Вікна-Новини.
17.55 Один за всіх.
19.55 Т/с "Та, що бачить завтра".
22.40 Таємниці ДНК.

Новий канал

5.55, 7.05 Kids` Time.
6.00 М/с "Шоу Луни Тьонз".

7.10 Вар`яти.
9.00 Х/ф "Крок вперед: Все або нічого".
11.00 Т/с "Відчайдушні домогосподарки".
13.00, 19.00 Хто проти блондинок.
20.50 Х/ф "Училка".
22.50 Х/ф "Євротур".
0.40 Т/с "Медфак".
2.10 Зона ночі.
4.10 Абзац.

ТЕТ

6.00 ТЕТ Мультиранок.
8.00, 9.00, 17.30, 21.00 Одного разу під Полтавою.
8.30, 9.30, 17.00 Танька і Володька.
10.00, 18.00 4 весілля.
12.00, 19.00 Панянка-селянка.
14.00 Х/ф "Красуня".
15.10, 22.00 Країна У.
16.30 Казки У.
20.00 Т/с "Кухня".
23.00 Сімейка У.
0.00 Т/с "Хамелеон".
1.00 17+.
2.30 Теорія зради.
3.20 Т/с "Домашній арешт".
4.10 Віталька.
5.50 Корисні підказки.

Канал "Україна"

6.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною.
7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.
9.30, 2.30 Зоряний шлях.
11.30, 3.10 Реальна містика.
13.30, 15.30, 4.45 Агенти справедливості.
17.00 Історія одного злочину.
19.50 "Говорить Україна".
21.00 Т/с "Зникаючі сліди", 3 і 4 с.
23.20 Контролер.
0.00, 2.15 Т/с "Дорога додому".
1.45 Телемагазин.

«Тиса-1»

00.00 Новини
00.20 Тема дня
00.45 Романо дживіпен
01.00 В Україні (НСТУ)
01.25 В Україні (НСТУ)
02.00 Новини
02.20 Д/п «На Схід» (НСТУ)
03.15 Розсекречена історія (НСТУ)
04.10 Букоґоліки (НСТУ)
04.40 Сильна доля (НСТУ)
05.30 Бюджетники (НСТУ)
06.00 Гімн України
06.05 Лайфхак українською (НСТУ)
06.25 Школа доступності (НСТУ)
06.30 Відкривай Україну з Суспільним (НСТУ)
07.00 Ранкове шоу
07.30 Новини
07.35 Ранкове шоу
08.00 Новини
08.05 Ранкове шоу
08.30 Новини
08.35 Ранкове шоу
09.00 Сильна доля (НСТУ)
09.50 Кулінарне шоу «Енеїда» (НСТУ)
10.40 Бюджетники (НСТУ)
11.10 Лайфхак українською (НСТУ)
11.15 М/ф «Чорний пірат» (НСТУ)
11.40 М/ф «Чорний пірат» (НСТУ)
12.05 Українська абетка (НСТУ)
12.10 Додолики (НСТУ)
12.25 Д/ц «Мегаполіси» (НСТУ)
12.50 Ранковий гість
13.00 Румунський телекур'єр
13.30 Новини
13.40 Тема дня
14.05 Т/с «Епоха честі» (НСТУ)
14.50 Д/ф «Одесити на Донбасі» (НСТУ)
15.45 Розсекречена історія (НСТУ)
16.45 Сильні (UA:Дніпро)
17.00 Новини
17.10 Д/ц «Аромати Колумбії» (НСТУ)
17.40 Кулінарне шоу «Енеїда» (НСТУ)
18.05 Сильна доля (НСТУ)
19.00 Новини
19.20 Тема дня
19.50 Hirek (угорською мовою)
20.00 Спільно(НСТУ)
20.30 Новини
20.50 #@]??\$0 з Майклом Щуром (НСТУ)
21.20 Ethno vision
21.45 Пліч-о-пліч (НСТУ)
22.05 Розсекречена історія (НСТУ)
23.00 Д/с «Особливий загін» (НСТУ)
23.50 Hirek (угорською мовою)

СЕРЕДА, 19 ЛЮТОГО

"1+1"

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 Сніданок з "1+1".
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.30, 5.20 "ТСН".
9.25, 10.20, 18.00 "Життя відомих людей".
11.15, 12.20 "Міняю жінку".
12.55, 14.10, 1.20 "Світ навиворіт 10: Бразилія".
15.25 Т/с "Величне століття. Роксолана".
17.00 "Щоденник медіума".
19.00 "Секретні матеріали".
20.45, 21.45 Т/с "Подаруй мені щастя".
22.45, 23.45, 0.40 "Світ навиворіт 11: Китай".

Інтер

5.25, 22.00 "Слідство вели..." з Л. Каневським".
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини.
7.10, 8.10, 9.20 "Ранок з Інтером".
10.00 "Корисна програма".
11.05 Т/с "Мене звуть Мелек".
12.25 Х/ф "Куди приводять мрії".
14.45, 15.40 "Речдок".
16.35 "Речдок. Особливий випадок".
18.00, 19.00, 1.30 "Стосується кожного".
20.00 "Подорож".
21.00 "Речдок. Особливий випадок. Злочинець мимоволі".
23.45 Т/с "Спокуса 2".
3.00 "Подорож" - "Час".
3.45 "Орел і решка. Шопінг".
4.55 "Телемагазин".

ICTV

4.05 Скарб нації.
4.10 Еврика!
4.20 Служба розшуку дітей.
4.25 Студія Вашингтон.
4.30 Факти.
4.55 Т/с "Відділ 44".
5.40, 10.05 Громадянська оборона.
6.30 Ранок у великому місті.
8.45 Факти. Ранок.
9.15, 19.20 Надзвичайні новини з К. Стогнієм.
11.30, 13.20 Х/ф "3000 миль до Грейсленда".
12.45, 15.45 Факти. День.
14.25, 16.20 Т/с "Пес".
17.00, 21.20 Т/с "Дільничний з ДВРЗ".
18.45, 21.00 Факти. Вечір.
20.15 Секретний фронт.
23.10 Х/ф "Мародери".
1.05 Спецпроект "Чорні тіні Майдану".
2.05 Спецпроект "Острів небайдужих".

СТБ

6.10 Ультиматум.
10.00 Т/с "Коли ми вдома".
11.00 МастерШеф.
17.25, 21.55 Відлік часу.
17.30, 22.00 Вікна-Новини.
17.55 Один за всіх.
19.55 Т/с "Та, що бачить завтра".
22.40 Давай поговоримо про секс.
0.00 Слідство ведуть екстрасенси.

Новий канал

6.00 М/с "Шоу Луні Тьонз".
7.10 Вар`яти.
9.00 Х/ф "Давай, танцюй!"
11.00 Т/с "Відчайдушні домогосподарки".
13.10, 19.00 Суперінтуїція.
21.00 Х/ф "Смертельний лабіринт".
23.00 Х/ф "Будинок воскових фігур".
1.10 Х/ф "Воїни світла".
3.10 Служба розшуку дітей.
3.15 Зона ночі.
4.20 Абзац.

ТЕТ

6.00 ТЕТ Мультиранок.
8.00, 9.00, 17.30, 21.00 Одного разу під

Полтавою.
8.30, 9.30, 17.00 Танька і Володька.
10.00, 18.00 4 весілля.
12.00, 19.00, 1.00 Панянка-селянка.
14.00 Х/ф "Цукерки або смерть: Веселого Хелловіну".
15.30, 22.00 Країна У.
16.30 Казки У.
20.00 Т/с "Кухня".
23.00 Сімейка У.
0.00 Т/с "Хамелеон".
5.50 Корисні підказки.

Канал "Україна"

6.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною.
7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.
9.30, 2.30 Зоряний шлях.
11.30, 3.10 Реальна містика.
13.30, 15.30, 4.45 Агенти справедливості.
17.00 Історія одного злочину.
19.50 "Говорить Україна".
21.00 Т/с "Зникаючі сліди", 5 і 6 с.
23.20 Гучна справа.
0.00, 2.15 Т/с "Дорога додому".
1.45 Телемагазин.

«Тиса-1»

00.00 Новини
00.20 Тема дня
00.45 Ethno vision
01.10 #@]]?}\$0 з Майклом Щуром (НСТУ)
01.35 Пліч-о-пліч (НСТУ)
02.00 Новини
02.20 Д/п «Луганський форпост» (НСТУ)
03.15 Розсекречена історія (НСТУ)
04.10 Букоґолики (НСТУ)
04.40 Сильна доля (НСТУ)
05.30 Бюджетники (НСТУ)
06.00 Гімн України
06.05 Лайфхак українською (НСТУ)
06.25 Школа дастунності (НСТУ)
06.30 Відкривай Україну з Суспільним (НСТУ)
07.00 Ранкове шоу
07.30 Новини
07.35 Ранкове шоу
08.00 Новини
08.05 Ранкове шоу
08.30 Новини
08.35 Ранкове шоу
09.00 Сильна доля (НСТУ)
09.50 Кулінарне шоу «Енеїда» (НСТУ)
10.40 Бюджетники (НСТУ)
11.05 Лайфхак українською (НСТУ)
11.10 Українська абетка (НСТУ)
11.15 М/ф «Чорний пірат» (НСТУ)
11.40 М/ф «Чорний пірат» (НСТУ)
12.05 Додолики (НСТУ)
12.20 Лайфхак українською (НСТУ)
12.35 Загадки чернівецьких атлантів (UA:Буковина)
12.45 Ранковий гість
13.00 Романо джівіпен
13.15 Своя земля
13.30 Новини
13.40 Тема дня
14.05 Т/с «Епоха честі» (НСТУ)
14.55 Д/ф «Українська символіка. Герба» (НСТУ)
15.45 Розсекречена історія (НСТУ)
16.45 Сильні (UA:Дніпро)
17.00 Новини
17.10 Д/ц «Аромати Колумбії» (НСТУ)
17.40 Кулінарне шоу «Енеїда» (НСТУ)
18.05 Сильна доля (НСТУ)
19.00 Новини
19.20 Тема дня
19.50 Нірек (угорською мовою)
20.00 Схеми. Корупція в деталях (НСТУ)
20.30 Новини
20.50 Крим. Реалії україномовна версія (НСТУ)
21.20 На власні очі
21.45 Твій дім (НСТУ)
22.00 Д/п «Майдан гідності» (НСТУ)
23.00 Розсекречена історія (НСТУ)
23.55 Нірек (угорською мовою)

ЧЕТВЕР, 20 ЛЮТОГО

"1+1"

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 Сніданок з "1+1".
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.50, 5.20 "ТСН".
9.25, 10.25, 18.00 "Життя відомих людей".
11.25, 12.20 "Міняю жінку".
13.00, 14.00 "Світ навиворіт 10: Бразилія".
15.15 Т/с "Величне століття. Роксолана".
17.00 "Щоденник медіума".
19.00 "Секретні матеріали".
20.45, 21.45 Т/с "Подаруй мені щастя".
22.30 "Право на владу".
1.00 "Гроші".
2.05 "Розсміши коміка. Діти".

Інтер

5.25, 22.00 "Слідство вели..." з Л. Каневським".
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини.
7.10, 8.10, 9.20 "Ранок з Інтером".
10.00 "Корисна програма".
11.05 Т/с "Мене звуть Мелек".
12.25 Х/ф "Людина без обличчя".
14.45, 15.40 "Речдок".
16.35 "Речдок. Особливий випадок".
18.00, 19.00, 1.30 "Стосується кожного".
20.00 "Подорож".
21.00 "Речдок. Особливий випадок. Злочинець мимоволі".
23.45 Т/с "Спокуса 2".
3.00 "Подорож" - "Час".
3.45 "Орел і решка. Шопінг".
4.55 "Телемагазин".

ICTV

4.10 Скарб нації.
4.15 Еврика!
4.25 Студія Вашингтон.
4.30 Факти.
4.50 Т/с "Володимирська, 15".
6.30 Ранок у великому місті.
8.45 Факти. Ранок.
9.15, 19.20 Надзвичайні новини з К. Стогнієм.
10.05 Секретний фронт.
11.50, 13.20 Х/ф "Мародери".
12.45, 15.45 Факти. День.
14.20, 16.20 Т/с "Пес".
17.00, 21.20 Т/с "Дільничний з ДВРЗ".
18.45, 21.00 Факти. Вечір.
20.15 Антизомбі. Дайджест.
23.10 Х/ф "Точка обстрілу".
0.50 Х/ф "3000 миль до Грейсленда".

СТБ

5.35 Ультиматум.
7.25 Х/ф "Екіпаж".
10.00 Т/с "Кафе на Садовій".
13.40 Т/с "Снайперка".
17.25, 21.55 Відлік часу.
17.30, 22.00 Вікна-Новини.
17.55 Один за всіх.
20.00, 22.40 Т/с "Тільки скажи".
0.35 Я соромлюсь свого тіла.

Новий канал

5.20 Дешево і сердито.
9.20 М/ф "Балерина".
11.10 Х/ф "Школа Авалон".
13.00 Х/ф "Ельдорадо: Храм Сонця".
15.00 Х/ф "Ельдорадо: Місто золота".
17.00 Х/ф "Я - номер чотири".
19.00 Х/ф "Після".
21.10 Х/ф "Три метри над рівнем неба".
23.50 Х/ф "Три метри над рівнем неба 2: Я тебе хочу".
2.20 Т/с "Медфак".
3.55 Служба розшуку дітей.
4.00 Зона ночі.
5.00 Абзац.

ТЕТ

6.00 ТЕТ Мультиранок.
8.00 Х/ф "Мій улюблений динозавр".
9.45 Х/ф "Обдарована".
11.35, 23.00 Панянка-селянка.
15.30 Х/ф "Титанік".
19.00 Х/ф "Гора між нами".
21.00 Х/ф "Геркулес".
0.00 Т/с "Хамелеон".
1.00 17+.
2.30 Теорія зради.
3.20 БарДак.
4.10 Віталка.
5.50 Корисні підказки.

Канал "Україна"

6.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною.
7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.
9.30, 2.30 Зоряний шлях.
11.30, 3.10 Реальна містика.
13.30, 15.30, 4.45 Агенти справедливості.
17.00 Історія одного злочину.
19.50 "Говорить Україна".
21.00 Т/с "Зникаючі сліди", 7 і 8 с.
23.20 По слідах.
0.00, 2.15 Т/с "Дорога додому".
1.45 Телемагазин.

«Тиса-1»

00.00 Новини
00.20 Тема дня
00.45 На власні очі
01.10 В Україні (НСТУ)
01.35 Своя земля
02.00 Новини
02.20 Д/п «Альманах. Свобода. Гідність. Братерство» (НСТУ)
03.40 Д/п «Василь Стус. Феномен суток» (НСТУ)
04.35 Д/п «Олесь Шевченко. Як на сповіді» (НСТУ)
05.05 Розсекречена історія (НСТУ)
06.00 Гімн України
06.05 Д/п «Небо падає» (НСТУ)
07.00 Ранкове шоу
07.30 Новини
07.35 Ранкове шоу
08.00 Новини
08.05 Ранкове шоу
08.30 Новини
08.35 Ранкове шоу
09.05 В Україні (НСТУ)
09.35 Д/п «5 портретів Майдану» (НСТУ)
10.10 Д/п «Небо падає» (НСТУ)
11.10 Д/п «Герої не вмирають» (НСТУ)
12.00 Хвилина мовчання
12.10 Д/п «5 портретів Майдану»
12.50 Ранковий гість
13.00 Ethno vision
13.30 Новини
13.40 Тема дня
14.15 Т/с "Епоха честі" (НСТУ)
15.00 Т/с "Епоха честі" (НСТУ)
15.45 Т/с "Епоха честі" (НСТУ)
16.45 Сильні (UA:Дніпро)
17.00 Новини
17.10 В Україні (НСТУ)
17.40 Разом (НСТУ)
18.05 Д/п «Небо падає» (НСТУ)
19.00 Новини
19.20 Тема дня
19.50 Нірек (угорською мовою)
20.00 В Україні (НСТУ)
20.30 Новини
20.50 Д/п «5 портретів Майдану» (НСТУ)
21.20 Словацькі погляди
21.45 СтопФейк (НСТУ)
22.00 Д/ф «Перехрестя Балу» (НСТУ)
23.00 Розсекречена історія (НСТУ)
23.55 Нірек (угорською мовою)

Виховувати маленьку дитину – справа не з легких. Часто діти дуже бурхливо виявляють свої емоції, що може втомлювати батьків і викликати цілком справедливе запитання: істерики моєї дитини – це норма чи ні? Експерти пояснюють, коли батькам варто непокоїтися через поведінку дитини.

ПОГАНА ПОВЕДІНКА ДИТИНИ – НОРМА ЧИ ПРИВІД ДЛЯ ХВИЛЮВАННЯ?

Пояснюють експерти

ІСТЕРИКИ

Істерики – цілком нормальна реакція для маленької дитини, яка ще не вміє опанувати емоції чи висловлювати свої потреби, кажуть психологи.

Але якщо дитина під час істерики б'ється головою об стінку чи кидає предмети в інших, – це привід поговорити з вашим педіатром.

Інший тривожний сигнал – кілька істерик на день, що тривають по кілька хвилин. Це може бути ознакою розладу регуляції поведінки. Такий діагноз, буває, ставлять дітям від 6 років.

У цих випадках важливо звернутися до спеціаліста, який навчить дитину опанувати емоції, а батьків – правильно реагувати на істерики.

ПЕРЕБІРЛИВІСТЬ У ЇЖІ

Як стверджують педіатри і спеціалісти з питань харчування й розвитку мови, діти віком 6 – 18 місяців здебільшого відкриті до нової їжі. Але коли дитині виповнюється 2 роки, все змінюється.

Це можна пояснити тим, що дитина стає активнішою, цікавиться всім. Вона бігає, грається, і сидіти за столом – явно не в її пріоритетах, пояснюють лікарі.

АЛЕ ІНОДІ НАГОДУВАТИ ДИТИНУ – СПРАВДІ ПРОБЛЕМА

Дослідження показують, що кожна четверта дитина не переростає примхливості в їжі, повідомляють педіатри.

По суті, провідні світові лікарі починають говорити про новий розлад харчової поведінки – розлад уникнення споживання їжі.

Тому, якщо намагання нагодувати дитину виснажує вас, зверніться по консультацію до лікаря.

Тому, якщо намагання нагодувати дитину виснажує вас, зверніться по консультацію до лікаря.

КУСАННЯ І БИТТЯ

Ніхто з батьків не хоче, щоб їхня дитина кривдила інших. Проте деяку поведінку ми пробачаємо маленьким дітям.

Кусатися зі злості – цілком нормально для розвитку дитини, яка ще не навчилася соціальних норм і не вміє належним чином контролювати власні емоції, стверджують фахівці. Але додають, що намагання завдати собі шкоди

– дуже тривожний симптом, і батьки повинні звернутися до педіатра і/або дитячого психолога.

ПОГАНА ВИМОВА

Діти не завжди правильно вимовляють слова. Це може бути цілком нормально, а ще – дуже кумедно і мило. Але в якому віці мова вже має бути правильною?

Логопеди радять батькам таке: спробувати розбити слово на окремі звуки чи склади і попросити дитину повторити.

Якщо навіть після цього дитині важко вимовити слово правильно, потрібно звернутися до спеціаліста, щоб оцінити, чи рівень володіння мовою відповідає віку дитини.

ВІДМОВА СПАТИ

Ну хто в дитинстві не намагався бойкотувати сон? Як кажуть медики, діти часто бояться пропустити щось цікаве – тому намагаються відтягнути час, коли треба спати, до останнього. Але якщо дитина справді боїться лягати спати, виявляє тривогу, батьки мають звернути на це увагу.

Не нехуйте страхами дітей – для них вони цілком реальні, наголошують лікарі.

Навіть якщо ви не курите і споживаєте корисну їжу, але регулярно їздите на машині і маєте сидячу роботу, – ви в зоні ризику.

Світ сколихнув новий коронавірус, змусивши людей максимально активізуватися: вживати всіляких заходів для захисту, запобігати його поширенню, боротися з його впливом. Але мільярди людей нехтують тими небезпеками, якими людина оточена десятиліттями через свої звички. Наприклад, куріння щохвилини вбиває 8 осіб у світі. Якби ніхто не курив, не пив, не їв шкідливих продуктів, не цурався спорту, світ був би майже ідеальним! Але це не так – тому нам доводиться шукати шляхи для зменшення шкоди в цьому неідеальному світі, заявляють провідні світові онкологи.

Повсякденні звички викликають чимало захворювань, серед них і 200 видів раку. Онкологічні захворювання не є хворобами сучасності – вони існували ще до появи людей на планеті. Торік учені з Німеччини виявили рак кістки у пращура сучасної черепахи, який жив 240 мільйонів років тому. Проте в сучасних умовах хвороба набула страхітливих масштабів.

За останніми даними ВООЗ, найчастіше на планеті діагностують рак легень і грудей – по 2,09 мільйона випадків за 2018 рік, але саме рак легень призвів до смерті в більшості випадків. Захворювання безпосередньо пов'язане з курінням (як, власне, і багато інших хвороб). Тому – за прикладом програми «Harm reduction / Зменшення шкоди», запровадженої для наркозалежних, аби принаймні вберегти їх від ВІЛ/СНІД і гепатитів С, які могли би вбити швидше за наркотики, – науковці взялися до програми «Tobacco harm reduction / Зменшення шкоди для курців».

Попри всім відому інфор-

мацію про вбивчий вплив сигарет, на планеті курить понад мільярд осіб. Отже, для тих, хто не може позбутися згубної звички, – стратегія охорони здоров'я, аби зменшити хоч загрозу для їхнього здоров'я і ризику для суспільства загалом, пов'язані з використанням тютюнових виробів.

Насамперед програма спрямована на поширення інформації, на перший погляд очевидної. Наприклад, що сам нікотин, хоч і викликає залежність, та не призводить до раку, а проблеми зі здоров'ям виникають саме через хімічні реакції під час згорання тютюну і виділення токсинів. Тож якщо замінити горіння – зменшується і ризик страшного діагнозу.

Ідею почули й підтримали тютюнові компанії – очевидно, їм насамперед не вигідні смерті тих, хто стабільно приносить їм прибуток. І за кілька років було запропоновано на вибір варіанти альтернативних нікотинових продуктів – нібито з меншим ризиком: електронні сигарети, що нагрівають рідини зі вмістом нікотину; вироби без горіння, з нагріванням до 350 градусів і тлінням (на противагу звичайним сигаретам із температурою горіння 600 градусів та вищою і плавленням усіх важких домішок; бездимний / жувальний тютюн типу «снюс», нікотинова сіль і всілякі нікотинові пластирі, пігулки, спреї.

Кинути курити прагнуть 70% курців – і лише 5 відсоткам це вдається без допомоги. Тому зменшення шкоди таке важливе – щоб люди мали альтернативу отримання нікотину, але не таку згубну. Державна інстанція у США, відповідальна за контроль якості продуктів FDA, встановила, що один із виробів без згорання містить на 95% менше шкідливих речовин, ніж сигаретний дим. Це стосується таких хімічних сполук, як чадний газ, канцерогени, акролеїн, формальдегід, бензопірен, зазначають дослідники проблеми.

Є дані, що понад 500 тисяч

повнолітніх курців в Україні та 9 мільйонів осіб у світі відмовилися від куріння сигарет на користь продукту з начебто меншим ризиком для здоров'я. Але ВООЗ наполягає, що тютюн сам по собі небезпечний, і активно закликає кинути згубну звичку, а ліпше взагалі не починати.

Заклики до врегулювання ситуації на державних рівнях малоймовірні, адже акцизні збори, які надходять до бюджетів країн, – занадто ласий шматок, щоб від нього відмовлялись. І, як показує практика, країни, котрі все-таки наважуються на жорсткі анти-тютюнові заходи, стикаються з жахливою контрабандою.

На цей час у світі продається близько шести трильйонів штук традиційних сигарет на рік. До того ж на планеті склалася нищівна екологічна ситуація. Мешканцям мегаполісів не пощастило найбільше – їхній день дихання в місті прирівняли до куріння пачки цигарок. А останні кількамісячні лісові пожежі в Австралії призвели до забруднення повітря в Сідней до «32 сигарет» на день.

В Україні навесні й восени

з'являється велика імовірність захворіти на рак через спалювання опалого листя і сухою. Коли ми спалюємо опале листя, від вологи воно димить, і це є чадний газ. А ще виділяється бензопірен – канцероген із кумулятивним ефектом в організмі людини, він є провокувальним

фактором онкологічних захворювань. На жаль, такі факти поки що не впливають на свідомість людей, екологічною ситуацією нехтують на всіх рівнях і в різних країнах.

На другому місці за смертністю після раку легень – рак кишківника (понад 860 тисяч смертей за 2018 рік). Основні причини – нездорове харчування й алкоголь. Науковці наголошують на необхідності вживання продуктів з Омега-3 і скорочення споживання червоного м'яса, солодощів, солі, соди, етанолу.

Споживання червоного м'яса різко підвищує загрозу виникнення ракових захворювань, тоді як вживання риби знижує, але не завдяки якомусь лікувальному ефекту, а тому,

кажуть дієтологи, що коли ви їсте рибу, то не їсте м'яса.

Хорошою альтернативою шкідливому харчуванню називають стародавнє японське меню – так зване «Вашоку» (Washoku), яке не зазнало впливу західного світу і де є баланс протеїнів, жирів та вуглеводів. В основі – суп, варений рис і три додаткові страви до нього, найчастіше овочі, гриби, риба й морепродукти, тофу. Таке харчування корисне ще й тим, що вберігає від ожиріння. Саме в Японії зафіксовано найменший рівень зайвої ваги серед населення, що зменшує також ризик діабету, захворювань серця і шлунково-кишкового тракту.

Статистика показує, що після 1947 року, коли до традиційного японського меню почали все частіше додавати жири, стала зростати кількість онкологічних захворювань. 2018 року померло понад 1,3 мільйона японців, з них майже 380 тисяч – від ракових захворювань. А завдяки харчуванню за «Вашоку», переконують японські лікарі, тривалість життя в країні зросла до 87 років у жінок і 81 року в чоловіків.

До очевидно згубних звичок науковці додають недосипання, засмагання на відкритому сонці, незахищений секс, екстремальні види спорту, надмірне навантаження і малорухомий спосіб життя. Все це людині під силу змінити вольовим рішенням.

63% всіх смертей викликані неінфекційними захворюваннями. За 10 років від таких захворювань помруть 8,2 мільйона осіб, якщо не змінять способу життя, резюмують фахівці.

